

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
ВОЈВОДИНЕ

Привредна сарадња АП Војводине и Црне Горе

јануар - април 2024. године

Нови Сад, јун 2024. године

ЦРНА ГОРА – ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

	Црна Гора	Република Србија
Главни град	Подгорица	Београд
Површина	13.812 km ²	77.474 km ²
Број становника	599.849 (процена 2024)	6.652.212 (процена 2024)
БДП	6,23 млрд USD (2022)	63,56 млрд USD (2022)
Процентуални годишњи раст БДП	4,4% (Q1 2024)	4,7% (Q1 2024)
Удео пољопривреде у БДП	7,5%	9,8%
Удео индустрије у БДП	15,9%	41,1%
Удео услуга у БДП	76,6%	49,1%
БДП по глави становника (PPP ¹)	22.108,73 USD (2022)	20.885,89 USD (2022)
Стопа инфлације	4,9% (мај 2024)	4,5% (мај 2024)
Стопа незапослености	12,9% (март 2024)	9,4% (Q1 2024)

Република Србија придаје велику важност односима и сарадњи са Црном Гором, посебно на плану економске сарадње и инфраструктурних пројеката.

Република Србија је први спољнотрговински партнер Црне Горе и у извозу и у увозу. Такође, Србија је главни спољнотрговински партнер Црне Горе у трговини између земаља ЦЕФТА.

Република Србија и Црна Гора имају око 60 потписаних билатералних уговора, од којих се издвајају:

- Споразум о сарадњи у области одбране између Владе Републике Србије и Владе Црне Горе, из 2007. године;
- Споразум о економској сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Црне Горе, из 2009. године;
- Споразум о сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Црне Горе у контексту приступања Европској унији, из 2013. године;
- Споразум између Владе Републике Србије и Владе Црне Горе о узајамном заступању и пружању конзуларне заштите и услуга у трећим земљама, из 2013. године.

Република Србија има представништво у Црној Гори у виду Амбасаде у Подгорици и Конзулата у Херцег Новом.

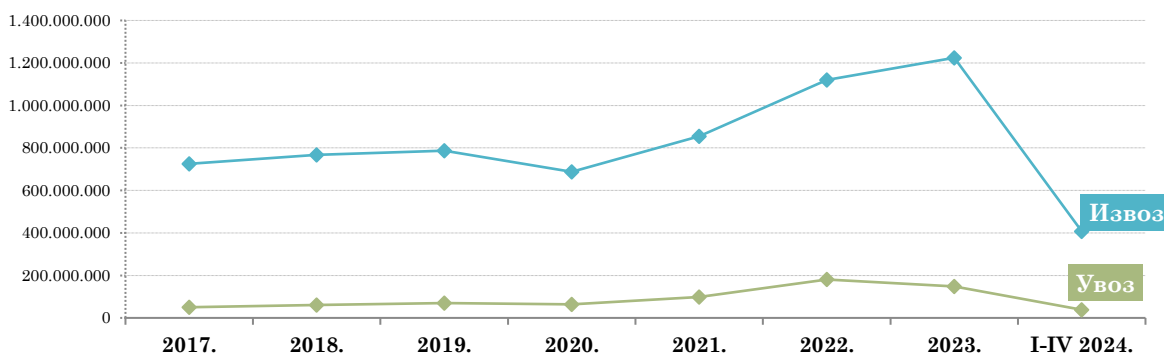
¹ Паритет куповне моћи ([енгл. Purchasing power parity - PPP](#)) је однос општих индекса цена међу државама који служе за корекцију службених курсева.

СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ

Спољнотрговинску робну размену између Републике Србије и Црне Горе карактерише **знатно већи извоз од увоза**, односно **спољнотрговински суфицит** на страни Републике Србије.

У периоду јануар - април 2024. године, у **робној размени са Црном Гором** Србија је забележила **суфицит у вредности од 369,3 млн евра**, који је за **42,6 млн евра, тј. 13% већи** од суфицита забележеног у истом периоду прошле године. Услед повећања извоза у Црну Гору, уз истовремено смањење увоза, ионако висока **покривеност увоза извозом у робној размени са Црном Гором је додатно порасла**, са 745% колико је износила у периоду јануар - април прошле године, на 1.063% у истом периоду ове године.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије и Црне Горе
(у еврима)

Укупна робна размена између Републике Србије и Црне Горе је у прва четири месеца 2024. године износила 446,0 млн евра и за 4,2% је била већа од размене остварене у истом периоду 2023. године.

Извоз из Србије у Црну Гору је у периоду јануар - април 2024. године реализован у вредности од 407,7 млн евра и у односу на исти период 2023. године био је већи за 8,0%, док је **увоз Србије из Црне Горе износио 38,4 млн евра и у односу на исти период претходне године смањен је за 24,3%.**

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије и Црне Горе

*у 000 евра							
Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-IV 2024.	407.657	108,0	38.356	75,7	446.013	104,2	369.301
I-IV 2023.	377.330	127,7	50.642	86,2	427.973	120,8	326.688
2023.	1.224.371	109,3	147.403	81,6	1.371.774	105,4	1.076.968
2022.	1.120.529	131,1	180.613	182,3	1.301.143	136,4	939.916

У укупној спољнотрговинској робној размени Републике Србије у периоду јануар - април 2024. године, **размена са Црном Гором чинила је 2,0% и налазила се на 17. месту** (6. место у извозу, са учешћем 4,2%, односно 38. место у увозу са учешћем 0,3%).

Учешће и позиција Црне Горе у робној размени Републике Србије са светом, јануар - април 2024. године

УКУПНА РАЗМЕНА	2,0%	17. место
ИЗВОЗ	4,2%	6. место
УВОЗ	0,3%	38. место

Посматрано по секторима делатности, **највећи део извоза Србије у Црну Гору** односи се на **извоз Прерађивачке индустрије (86,2% у периоду јануар - април 2024)**, који је у односу на исти период 2023. године **био већи за 19,9%** (пре свега услед повећаног извоза деривата нафте). Укупно посматрано, извоз Прерађивачке индустрије Србије у Црну Гору највише чини извоз **прехрамбених производа (18,3% у посматраном периоду)**, извоз **хемикалија и хемијских производа (8,3%)** и **моторних возила и приколица (8,2%)**. На другом месту је извоз сектора **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (7,6% укупног извоза у Црну Гору у посматраном периоду)**, који је међугодишње био **мањи за 46,5%**. На трећем месту је извоз **Пољопривреде, шумарства и рибарства (3,5%)**, који је међугодишње **смањен за 15,2%** (значајније је смањен извоз кукуруза и јуница). Преостали извоз чинио је извоз сектора Рударство (2,1%) и сектора Информисање и комуникације (0,6%).

Нешто више од половине укупног увоза Србије из Црне Горе односи се на **увоз сектора Прерађивачке индустрије (56,8% у периоду јануар - април 2024. године)**, који је у посматраном периоду међугодишње **био већи за 33,5%**. На другом месту је увоз сектора **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (19,6%)**, који је међугодишње **значајно смањен за 73,7%**, док се на трећем месту налази **увоз Рударства**, са учешћем **8,7%** и **мг. повећањем од 16,1%**.

Структура извоза Србије у Црну Гору, I-IV 2024. године

Структура увоза Србије из Црне Горе, I-IV 2024. године

У наставку је дат преглед **најзначајнијих артикала у спољнотрговинској робној размени измеђи Републике Србије и Црне Горе у периоду јануар - април 2024. године.**

Најзначајнији производи у робној размени између
Републике Србије и Црне Горе

*у 000 евра

ИЗВОЗ		I-IV 2024.		
Назив производа	Износ	Учешће	Индекс	
Електрична енергија	30.934	7,6%	53,5	
Остали лекови, за малопродају	11.027	2,7%	117,0	
Гориво за млазне моторе (керозин), не садржи биодизел	10.443	2,6%	625,2	
Руде олова и концентрати	6.322	1,6%	122,6	
Вода, обична и газирана, са додатком шећера	5.991	1,5%	110,9	
УВОЗ		I-IV 2024.		
Назив производа	Износ	Учешће	Индекс	
Електрична енергија	7.516	19,6%	26,3	
Месо од домаћих свиња, без кости, сушено или димљено	5.616	14,6%	178,5	
Угаљ мрки (лигнит), неагломерисан	3.880	10,1%	116,7	
Неразврстана роба по ЦТ ² -роба на складиштењу	3.320	8,7%	310,9	
Трупци од легура алуминијума	2.231	5,8%		

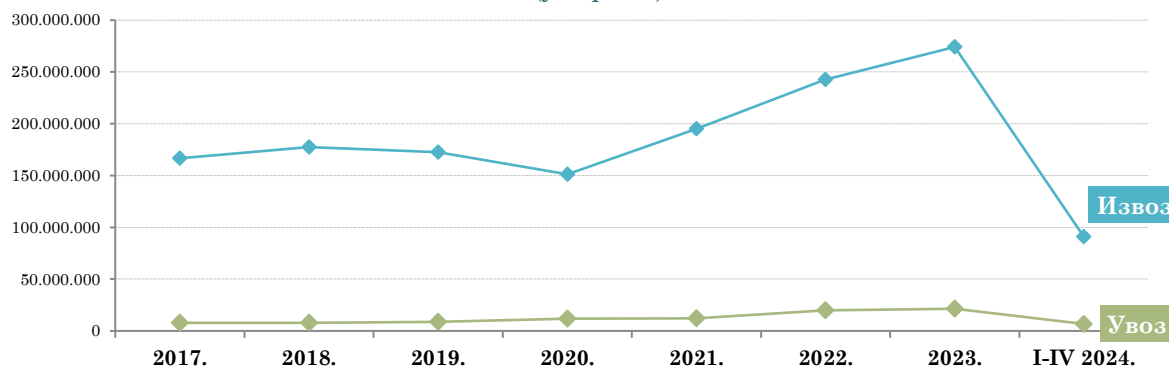
² На основу Методологије статистике спољне трговине, појам Неразврстана роба по ЦТ обухвата следеће: војна роба, роба у складиштењу и роба у слободној зони за коју још није одређена царинска тарифа и делови за моторна возила и делови за авионе који се увозе или извозе уз основно средство.

СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ И ЦРНЕ ГОРЕ

Спољнотрговинску робну размену између АП Војводине и Црне Горе, као и на републичком нивоу, карактерише **знатно већи извоз од увоза**, односно **спољнотрговински суфицит** на страни АП Војводине.

У периоду јануар - април 2024. године Војводина је забележила **суфицит у робној размени са Црном Гором, у вредности од 84,1 млн евра**, који је за 13,3 млн евра или **18,7% већи** од суфицита забележеног у истом периоду 2023. године. Нешто већи раст увоза од раста извоза допринели су **благом смањењу и даље високе покривености увоза извозом**, са 1.505% (колико је износила у периоду јануар - април прошле године) на 1.354% у истом периоду ове године.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине и Црне Горе
(у еврима)

Укупна робна размена између АП Војводине и Црне Горе је у прва четири месеца 2024. године износила **97,5 млн евра** (што чини 21,9% укупне размене између Републике Србије и Црне Горе у истом периоду), и **за 20,5% је била већа у односу на размену остварену у истом периоду прошле године.**

Извоз из АП Војводине у Црну Гору је у периоду јануар - април 2024. године износио **90,8 млн евра**, што је за **19,7% више** у односу на извоз у истом периоду 2023. године, док је **увоз из Црне Горе у АП Војводину у истом периоду износио свега 6,7 млн евра** и у односу на исти период прошле године је био **већи за 33,0%.**

Спољнотрговинска робна размена између АП Војводине и Црне Горе

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-IV 2024.	90.821	119,7	6.707	133,0	97.529	120,5	84.114
I-IV 2023.	75.889	120,1	5.043	116,2	80.933	119,8	70.846
2023.	274.096	112,9	21.378	107,0	295.474	112,5	252.718
2022.	242.746	124,5	19.971	163,3	262.717	126,8	222.775

Током прва четири месеца 2024. године, робна размена са Црном Гором чинила је **1,3% укупне спољнотрговинске робне размене АП Војводине** забележене у датом периоду (извоз у Црну Гору чинио је **2,7% укупног извоза**, а увоз из Црне Горе **0,2% укупног увоза**).

Црна Гора се налази на **25. месту** на листи земаља са којима је АП Војводина остварила робну размену у периоду јануар - април 2024. године (12. место међу извозним дестинацијама АП Војводине и 44. место на листи земаља из којих је Војводина увозила у посматраном периоду).

Учешће и позиција Црне Горе у робној размени АП Војводине са светом, јануар - април 2024. године

УКУПНА РАЗМЕНА	1,3%	25. место
ИЗВОЗ	2,7%	12. место
УВОЗ	0,2%	44. место

Према последњим расположивим подацима, у **2022. години** је **укупно 1.346 привредних субјеката** у АП Војводини пословало са Црном Гором. Далеко је више оних који су само извозили у Црну Гору (1.260), од оних који су увозили из Црне Горе (39), док је 47 привредних субјеката бележило размену у оба смера.

Број привредних субјеката АП Војводине који послују са Црном Гором

АП Војводина - Црна Гора	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Индекс 2019/2018.	Индекс 2020/2019.	Индекс 2021/2020.	Индекс 2022/2021.
Укупно - Број привредних субјеката	1.320	1.324	1.258	1.302	1.346	100,3	95,0	103,5	103,4
Број привредних субјеката који само извозе	1.235	1.246	1.174	1.216	1.260	100,9	94,2	103,6	103,6
Број привредних субјеката који само увозе	26	26	28	35	39	100,0	107,7	125,0	111,4
Број привредних субјеката са разменом у оба смера	59	52	56	51	47	88,1	107,7	91,1	92,2

ИЗВОЗ АП ВОЈВОДИНЕ У ЦРНУ ГОРУ ПО СЕКТОРИМА ДЕЛАТНОСТИ И ПРОИЗВОДИМА (КД 2010)

Посматрано по секторима делатности, **највећи део извоза АП Војводине у Црну Гору чини извоз Прерађивачке индустрије (93,9% у периоду јануар - април 2024. године)**, који је међугодишње био **већи за 18,2%** у посматраном периоду (услед повећаног извоза деривата нафте). На другом месту се налази **извоз сектора Пољопривреда, шумарство и рибарство (учешће 3,4%)**, који је у прва четири месеца ове године међугодишње **смањен за 4,0%**. Преостали извоз АП Војводине у Црну Гору чине извози сектора **Рударство (2,2%)** и **Информисање и комуникације (0,5%)** у посматраном периоду).

Структура извоза АП Војводине у Црну Гору, јануар - април 2024.

Посматрано по областима делатности, највеће учешће у извозу АП Војводине у Црну Гору имају области прерађивачке индустрије, и то **Производња прехранбених производа (25,7% укупног војвођанског извоза у Црну Гору у прва четири месеца 2024. године, уз међугодишње смањење од 3,1%)** и **Производња кокса и деривата нафте (учешће 12,1%, уз међугодишње повећање вредности извоза за чак 387,1%)**. У групи од првих десет области делатности у извозу АП Војводине у Црну Гору у периоду јануар - април 2024. године, осим области прерађивачке индустрије, налази се и област сектора пољопривреде, и то **Пољопривредна производња, лов и услужне делатности, са учешћем од 3,4%**, која је забележила **смањење вредност извоза за 4,0% мг.**

Водеће делатности у извозу АП Војводине у Црну Гору, I-IV 2024. године (кумулативно учешће 73,0% у укупном војвођанском извозу у Црну Гору)

Посматрано по артиклима, у периоду јануар - април 2024. године, из Војводине у Црну Гору највећи је био извоз Горива за млазне моторе (керозин), не садржи биодизел, који је износио 10,4 млн евра (учешће 11,5% у укупном извозу АП Војводине у Црну Гору), што је шест пута више него у истом периоду прошле године (када је дати извоз износио свега 1,7 млн евра). Истовремено, извоз овог артикла у Црну Гору чинио је 40,5% укупног војвођанског извоза датог артикла у посматраном периоду.

Посматрано у групи од првих десет извозних артикала, међугодишње је значајније повећан извоз Цигарета које садрже дуван, осталих, из АП Војводине у Црну Гору (за 58,6%), као и артикла Песак природни, остали, који се у истом периоду прошле године готово није ни извозио у Црну Гору. С друге стране, смањен је извоз артикла Храна сточна, остало (за 16,7% мг.), као и артикла Прерађевине од меса, изнутрица, крви, јестивих, остало (за 7,1% мг.).

Најзначајнији извозни производи у спољнотрговинској робној размени
АП Војводине и Црне Горе

*у 000 евра

Назив производа	2023.			I-IV 2024.			Учешће у укупном извозу АПВ датог артикла
	Износ	Учешће	Индекс 2023 2022	Износ	Учешће	Индекс I – IV 2024 I – IV 2023	
Укупно	2.776 врста артикала			2.068 врста артикала			
Гориво за млазне моторе (керозин), не садржи биодизел	16.206	5,9%	240,1	10.443	11,5%	625,2	40,5%
Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за остале сврхе	9.833	3,6%	65,5	3.547	3,9%	109,7	19,2%
Брашно, од обичне пшенице и пира	9.745	3,6%	80,3	2.926	3,2%	99,5	23,7%
Цигарете које садрже дуван, остале	7.461	2,7%	210,5	2.888	3,2%	158,6	27,4%
Остали лекови, за малопродају	8.011	2,9%	140,3	2.272	2,5%	118,2	2,7%
Песак природни, остали	2	0,0%	394,7	1.916	2,1%	156.732,3	98,6%
Прерађевине од меса, изнутрица, крви, јестиве, остало	7.091	2,6%	115,7	1.897	2,1%	92,9	45,7%
Храна сточна, остало	5.226	1,9%	90,7	1.460	1,6%	83,3	16,1%
Пиво, добијено од слада, у боцама до 10l	5.486	2,0%	136,8	1.438	1,6%	113,6	12,4%
Црепови (кровни), од керамике	3.469	1,3%	123,7	1.363	1,5%	138,0	15,2%

УВОЗ ИЗ ЦРНЕ ГОРЕ У АП ВОЈВОДИНУ ПО СЕКТОРИМА ДЕЛАТНОСТИ И ПРОИЗВОДИМА (КД 2010)

У увозу АП Војводине из Црне Горе највеће учешће има увоз **Прерађивачке индустрије (77,9% у прва четири месеца 2024)**, који је међугодишње повећан за 14,1% у посматраном периоду. На другом месту налази се увоз сектора **Некласификовано по КД**, који је чинио **21,5%** укупног војвођанског увоза из Црне Горе у периоду јануар - април 2024, а забележио је готово 60 пута већу вредност увоза у поређењу са истим периодом претходне године. Преостали увоз АП Војводине из Црне Горе у посматраном периоду реачизовали су сектори Пољопривреда, шумарство и рибарство (0,5%) и Рударство (0,1%).

Структура увоза АП Војводине из Црне Горе, јануар - април 2024.

Посматрано по областима делатности, у увозу АП Војводине из Црне Горе, највеће учешће имају области прерађивачке индустрије, и то **Производња прехранбених производа (33,8% укупног војвођанског увоза из Црне Горе у прва четири месеца 2024. године, уз међугодишње повећање од 15,1%)** и **Производња основних фармацеутских производа и препарата (учешће 26,4%, уз повећање вредности увоза за 16,0% мг.)**. На трећем месту налази се увоз области Некласификовано по КД (учешће 21,5% у посматраном периоду).

Водеће делатности у увозу АП Војводине из Црне Горе, I-IV 2024. године (кумулативно учешће 98,3% у укупном војвођанском увозу из Црне Горе)

Посматрано по артиклима, у периоду јануар - април 2024. године Војводина је из Црне Горе **највише увезла Неразврстане робе по ЦТ** (у вредности од 1,4 млн евра, а знатно више него у истом периоду прошле године када је дати увоз износио свега 397 хиљ. евра), а потом **Осталих лекова, за малопродају**, у вредности од 1,4 млн евра, са учешћем од 20,1% у укупном увозу из Црне Горе, а **за 95,5% више мг.**

Целокупан војвођански увоз Бубрежњака и комада, од домаћих свиња, сушених, димљених и **готово целокупан увоз Одеће** од материјала из тарифног броја 5603³ Војводина је остварила из Црне Горе у прва четири месеца 2024. године.

**Најзначајнији увозни производи у спољнотрговинској робној размени
АП Војводине и Црне Горе**

*у 000 евра

Назив производа	2023.			I-IV 2024.			Учешће у укупном увозу АПВ датог артикла
	Износ	Учешће	Индекс 2023 2022	Износ	Учешће	Индекс I – IV 2024 I – IV 2023	
Укупно	163 врсте артикала			72 врсте артикала			
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	397	1,9%	98,6	1.440	21,5%	5.987,3	0,8%
Остали лекови, за малопродају	3.103	14,5%	84,0	1.351	20,1%	195,5	31,0%
Месо од домаћих свиња, без кости, сушено или димљено	2.501	11,7%	92,5	966	14,4%	179,2	79,6%
Коже говеђе, целе, зелене (мокро сољене), масе<=16 kg	969	4,5%	98,6	625	9,3%	196,7	73,1%
Лекови, садрже остале антибиотике, за малопродају	2.771	13,0%	230,3	418	6,2%	50,3	72,6%
Одећа од материјала из тарифног броја 5603	1.065	5,0%	128,3	340	5,1%	122,0	98,2%
Бубрежњак и комади, од домаћих свиња, сушени, димљени	628	2,9%	220,9	316	4,7%	134,8	100,0%
Коже говеђе, целе сирове, масе>16 kg, мокро сољене	521	2,4%	156,9	277	4,1%	113,9	27,7%
Палете остале, палете сандучасте и друго, од дрвета	246	1,2%	1.791,2	229	3,4%	-	66,6%
Возила са уграђеном бетонском мешалицом	0	0,0%	-	160	2,4%	-	38,4%

Војводина је у периоду јануар - април 2024. године знатно мање врста артикала увезла из Црне Горе (свега 72), него што је извезла Црну Гору (2.068).

³ ЦТ 5603 - Неткани текстил, импрегнисан или неимпрегнисан, превучен или непревучен, прекривен или непрекривен, ламиниран или неламиниран.

СТРАНЕ ДИРЕКТНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ ИЗ ЦРНЕ ГОРЕ У АП ВОЈВОДИНИ

Посматрано од 2001. године, у **Војводини је забележена једна страна директна инвестиција из Црне Горе**, у вредности од **3,7 млн евра**, а у питању је компанија **DAVAX DOO KAĆ**, из области машинске индустрије (ЦНЦ обрада), која је сада домаћа компанија.

Активна привредна друштва у АП Војводини - СДИ из Црне Горе

Редни бр.	Година иницијалне инвестиције	Назив компаније у АПР-у	Назив матичне компаније	Локација	Сектор - Активност	Тип инвестиције
1.	2009	DAVAX DOO KAĆ	страно физичко лице	Каћ	Машинска индустрија - Металски сектор - ЦНЦ обрада	Гринфилд

Извор података: Развојна агенција Војводине

ИЗВОР ПОДАТАКА

1. Републички завод за статистику, <https://www.stat.gov.rs/oblasti/spoljna-trgovina/>
2. Central Intelligence Agency (CIA), The World Factbook, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/montenegro/>
3. Trading Economics, <https://tradingeconomics.com/montenegro/indicators>
4. Развојна агенција Војводине, <https://rav.org.rs/sr/>
5. Министарство спољних послова Републике Србије, <https://www.mfa.gov.rs/spoljna-politika/bilateralna-saradnja>

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Служба за привредна кретања и економске односе са иностранством
Број: 05/4-12/28-2024